

HARMONOGRAM KURZU:

Lekce zahrnuje: přednášku o aktuálních problémech a poznacích v daném okruhu, cvičení základních znalostí a terminologie daného okruhu, znalostí místopisu, opakování základů středoškolského zeměpisu a řešení modelových úloh přijímacích testů (řešeno blokově).

Datum	Téma lekce
25. 1. 2019	<p>úvod kurzu 14:00–14:30 doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D.; RNDr. Martin Hanus, Ph.D.</p> <p>Česko 14:30–16:00 RNDr. Miroslav Šifta, Ph.D. diferenciace Česka (přírodní, socio-ekonomická, socio-kulturní); polarizace jádro – periferie a město – venkov; vývoj administrativního členění; státní správa a samospráva; územní plán; základní pojmy: Český masiv, Karpaty, jádro – periferie, rozvojové osy, transformace, hospodářsky slabé oblasti, strukturálně postižené regiony, pánevní oblasti, rekreační oblasti, město – venkov; státní správa, samospráva, administrativní členění (obec, okres, kraj, obvod obce s rozšířenou působností státní správy), historické země (Čechy, Morava, Slezsko), NUTS, územní plán, strategický plán úlohy k tématu Česko; 16:00–17:00 RNDr. Martin Hanus, Ph.D.</p>
1. 2. 2019	<p>Mapy, geoinformatika a dálkový průzkum Země 14:00–16:00 RNDr. Jakub Lysák, Ph.D. mapy a mapám příbuzná zobrazení; geografické informační systémy a jejich využití základní pojmy: mapa, mapám příbuzná zobrazení, měřítko mapy, kartografické zobrazení (válcové, kuželové, azimutální), zeměpisné souřadnice, hlavní rovnoběžky a poledníky, vrstevnice a čtení v mapě, druhy tematických map (kartogram, kartodiagram), dálkový průzkum Země, geografické informační systémy</p>
8. 2. 2019	<p>Proměnlivost počasí a podnebí 14:00–16:00 RNDr. Miloslav Müller, Ph.D. atmosféra; počasí; podnebí; nebezpečné meteorologické a klimatické jevy; regionální a globální problémy životního prostředí základní pojmy: atmosféra, počasí, podnebí, synoptická mapa, atmosférická fronta, tlakové útvary (tlaková níže a výše), cirkulace atmosféry, srážkové režimy, klimadiagram, El Niño, skleníkové plyny, stratosférický ozón</p>
15. 2. 2019	<p>Voda a Země jako vesmírné těleso 14:00–16:00 RNDr. Miroslav Šobr, Ph.D. Země jako vesmírné těleso; vodstvo na Zemi; voda jako strategická surovina (spotřeba vody ve světě a v Česku, přístup k pitné vodě) základní pojmy: hydrologický cyklus, bezodtoká oblast, moře, oceán, úmoří, mořské proudy, salinita, příliv a odliv, typy ledovců (pevninské, horské) povodí, rozvodí, říční síť, průtok vody, odtokové režimy řek, typy jezer, artézská studně</p>
22. 2. 2019	<p>Utváření povrchu Země a půdní pokryv 14:00–16:00 RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D. stavba planety Země; geomorfologické procesy a jejich proměnlivost v čase; genetické typy reliéfu a jeho vývoj; geomorfologická rizika; půdní pokryv Země základní pojmy: stavba Země, litosférické desky, seismická činnost, vrásnění, vulkanismus, slapové jevy, zvětrávání, eroze, činnost vody, eolické procesy, krasovění, glaciální a periglaciální modelace, půdní typy (černozem, hnědozem, hnědá půda, nivní půda, podzol, glej, žlutozemě a červenozemě, laterit) úlohy k tématu: Mapy, geoinformatika a dálkový průzkum Země, Utváření povrchu Země a půdní pokryv, Voda a Země jako vesmírné těleso, Proměnlivost počasí a podnebí; 16:00–18:00 RNDr. Martin Hanus, Ph.D.</p>

1. 3. 2019	Aktuální otázky demografie 14:00–16:00 RNDr. Klára Hulíková, Ph.D. Pohled na vybrané otázky populace a populačního vývoje z geografické (zeměpisné) perspektivy; základní demografické pojmy a ukazatele, jejich vývoj a územní rozdíly.
8. 3. 2019	Populační vývoj z historické (dějepisné) perspektivy 14:00–16:00 doc. PhDr. Alice Velková, Ph.D. Pohled na vybrané otázky populace a populačního vývoje z historické (dějepisné) perspektivy; základní historicko-demografické pojmy a ukazatele, jejich vývoj a územní rozdíly.
15. 3. 2019	Populace, lidé, společnost 14:00–16:00 doc. RNDr. Martin Ouředníček, Ph.D. přirozená měna obyvatel; migrace; sídla a osídlení; populační problémy světa a Česka základní pojmy: populační vývoj, přirozená měna obyvatelstva, demografická revoluce, porodnost, úmrtnost, kojenecká úmrtnost, plodnost, přirozený přírůstek obyvatelstva, střední délka života při narození, věková pyramida, demografické stárnutí, migrace (vnitřní, mezinárodní), sociální struktura, hustota zalidnění, urbanizace, suburbanizace, obec, město, vesnice, sídlo, aglomerace, konurbace, ghetto úlohy k tématu: Populační vývoj z historické perspektivy, Aktuální otázky demografie, Populace, lidé, společnost; 16:00–18:00 RNDr. Martin Hanus, Ph.D.
22. 3. 2019	Průmysl a doprava 14:00–16:00 doc. RNDr. Miroslav Marada, Ph.D. vývoj hospodářství; průmysl, těžba a energetika; doprava; restrukturalizace hospodářství; hospodářství a životní prostředí základní pojmy: průmyslová revoluce, vědecko-technická revoluce (primér, sekundér, terciér, kvartér), industrializace, nově industrializované země, hrubý domácí produkt, parita kupní síly, průmyslová odvětví, energetická krize, restrukturalizace, osobní a nákladní doprava, druhy dopravy (železniční, silniční, vodní, letecká), intenzita dopravy (objem a výkon přepravy), automobilizace, emise
29. 3. 2019	Zemědělství a využití půdy 14:00–16:00 RNDr. Vít Jančák, Ph.D. rostlinná a živočišná výroba; land-use; produkce potravin a problém hladu; zemědělská politika základní pojmy: primér, rostlinná výroba, živočišná výroba, typy zemědělského hospodaření (rolnické, pastevecké, smíšené), samozásobitelské a tržní zemědělství, ekologické zemědělství, využití půdy/land-use (zemědělský půdní fond, lesy, vodní plochy, zástavba, orná půda, trvalé kultury, trvalé travní porosty), produkce a produktivita, dotace (subvence) a dotační politika úlohy k tématu: Zemědělství a využití půdy, Průmysl a doprava; 16:00–18:00 RNDr. Martin Hanus, Ph.D.
5. 4. 2019	Fyzickogeografické členění světa 14:00–16:00 RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D. členění zemského povrchu; biomy; antropogenní vlivy na životní prostředí; ochrana přírody; přírodní zdroje základní pojmy: členění zemského povrchu (vertikální a horizontální členitost), podnebné pásy, biomy (tundra, tajga, lesy, step, savana, poušť), kulturní step, obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje
12. 4. 2019	Evropa regionů 14:00–16:00 RNDr. Tomáš Burda, Ph.D. diferenciace Evropy; evropské regiony; Evropská unie základní pojmy: Západní a Východní Evropa, železná opona, evropská integrace, „staré“ a „nové“ státy EU, kandidátské země, Schengenský prostor, měnová unie, politika regionálního rozvoje, euroregiony, přeshraniční spolupráce

<p>18. 4. 2019 <i>(čtvrtek)</i></p>	<p>Sociálněgeografické členění světa 14:00–16:00 <i>RNDr. Tomáš Havlíček, Ph.D.</i> regiony a regionalizace; ekonomická diferenciacie světa; politická diferenciacie světa; kulturní makroregiony; ohniska napětí v současném světě základní pojmy: region, řádovostní úrovně regionů, makroregion, mikroregion, rozvojový a vyspělý svět, Třetí svět, Sever a Jih, mezinárodní integrace (EU, NAFTA, OSN, G7 / G8, NATO, OPEC, Commonwealth), bipolární rozdělení světa, forma vlády (monarchie, republika), diktatura, demokracie, postkomunistické státy, kulturní civilizace, střet civilizací, jazykové rodiny, světová náboženství, religiozita, ateismus, etnikum, národ, nacionalismus, terorismus úlohy k tématu: Fyzickogeografické členění světa, Sociálněgeografické členění světa, Evropa regionů; 16:00–18:00 <i>RNDr. Jakub Jelen</i></p>
<p>26. 4. 2019</p>	<p>Přijímací zkouška nanečisto 14:00–16:30 <i>RNDr. Martin Hanus, Ph.D.</i> Testy k přijímacím zkouškám:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Test z geografie ▪ Test ze základní orientace v problematice obyvatelstva <p>ukončení kurzu 16:30–17:00</p>

Lektoři kurzů působí na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy.

Bližší informace na www.geografienasbavi.cz.